

Tjänsteutlåtande

Budget- och kvalitetsenhet

Mohammed Khoban

Datum 2019-04-03

Dnr KS 2019/0099

Till Kommunfullmäktige

Revidering av tillämpningsanvisning avseende Produktionsutskottets styrregler

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta att

Godkänna revidering av tillämpningsanvisning avseende Produktionsutskottets styrregler, i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2019-04-03.

Bakgrund

Fram och med januari 2019 har Produktionsutskottet inrättats, i stället för den tidigare nämnden Produktionsstyrelsen som har funnits i kommunen sedan 2.a halvåret 2007 fram till och med 2018.

Det finns av Kommunfullmäktige sedan tidigare antagna styrmodellprinciper för beställare- och utförarorganisationen. Dessa principer behöver revideras till följd av den nya politiska organisationen. En del av styrdokumentet avser ”Tillämpningsanvisning produktionsstyrelsens styrregler” som omfattar Produktionsutskottets uppdrag och styrregler för uppföljning, dialog samt resultatkrav.

Förvaltningens slutsatser

Kommunstyrelsen har gett förvaltningen i uppdrag att uppdatera styrprinciperna utifrån den politiska organisationen (2019-03-18 §). Det är viktigt att produktionsförvaltningen följer styrreglerna

Kvaliteten på Produktionsutskottets internbudget ska förbättras och internbudget på enhetsnivå ska tydliggöras innan verksamhetsåret börjar. Bokslutsprognosen ska kvalitetssäkras vid månadsuppföljningar. Uppföljning av verksamheten ska ske månatligen på enhetsnivå och ska omfatta prestationer, kvalitet, personal och ekonomi. Vid större avvikelser ska åtgärder vidtas och handlingsplaner upprättas i syfte att komma till rätta med avvikelserna.

Bilaga

Tillämpningsanvisning avseende Produktionsutskottets styrregler

Staffan Erlandsson

Kommundirektör

Mohammed Khoban

Budget- och kvalitetschef

2019-03-26

Tillämpningsansvarig avseende Produktionsutskottets styrregler

Produktionsutskottets huvuduppgifter är att:

- Utöva kommunens ägaransvar dvs. äga, förvalta och utveckla produktionsmedlen
- Tillsä att resurser används på ett så effektivt sätt som möjligt
- Tillsätta och entlediga chefer för resultatenheterna
- Planera för utveckling/avveckling av verksamheter
- Samordna resultatenheterna för att uppnå ett så effektivt resursutnyttjande som möjligt
- Fastställa budget för resultatenheterna
- Fastställa ~~policy~~ och riktlinjer för produktionsorganisationens utveckling och agerande

Utöver detta ska Produktionsutskottet bedriva verksamheten i konkurrens med andra utförare och på affärsmässiga grunder. Detta med beaktande av att verksamheten också är en viktig del av kommunen som helhet och där man också har att ta hänsyn till hela kommunens intressen (koncerntänkande).

(Med ”affärsmässighet” avses här förmågan att se på sin verksamhet ur ett medborgarperspektiv där de tjänster man erbjuder och levererar är värdeskapande för medborgaren och har rätt kvalitet. Detta i kombination med att verksamheten bedrivs med hög rationalitet och kostnadseffektivitet.)

Produktionsutskottets uppdrag:

- Produktionsförvaltningen får bedriva verksamhet inom följande områden: utbildning, förskola, fritidsgårdar, förebyggande ungdomsarbete, funktionshinder, äldre- och handikappomsorg, drift av sport- och friluftsanläggningar samt måltidsproduktion till egna verksamheter inom ovanstående verksamhetsområden.
- Produktionsutskottet har möjlighet att på affärsmässiga grunder bedriva verksamhet som finansieras av peng och konkurrerar då på lika villkor med enskilda utförare. Affärsmässigheten innebär bland annat att verksamheten av konkurrensneutralitetsskäl bör kunna ge ett överskott motsvarande enskilda utförarens genomsnittliga lönsamhetskrav.
- Kommunstyrelsen kan i särskilt uppdrag anmoda Produktionsutskottet att bedriva verksamhet som finansieras av peng inom områden där inga alternativa utförare finns men där Produktionsutskottet bedömt att man inte på affärsmässiga grunder kan bedriva sådan verksamhet. Eventuella ekonomiska konsekvenser av en sådan anmodan tas upp vid ordinarie dialogmöten vår/höst mellan kommunledning och produktionen som beskrivs nedan.

- Produktionsutskottet har möjlighet - men inte skyldighet - att inom ramen för sina verksamhetsområden delta i kommunens konkurrensupphandlingar.
- Produktionsutskottet har skyldighet att bedriva den verksamhet som beställs direkt från Beställarnämnd och där inte konkurrens finns via peng och/eller upphandling. Beställarnämnd och Produktionsutskott ska då vara eniga om att det råder balans mellan uppdragets omfattning och innehåll å ena sidan och de ekonomiska resurser som tillförs. Kan parterna inte enas har Kommunstyrelsen alternativt Kommunfullmäktige att fatta beslut om de förutsättningar som ska gälla.
- Produktionsutskottet kan på marginalen erbjuda och sälja sina tjänster till andra kommuner och med beaktande av att en sådan verksamhet inte belastar kommunens ekonomi som helhet. Berörd beställarnämnds beslut ska i sådana fall inhämtas.

Styrning och uppföljning:

- Produktionsutskottet ska årligen lämna en drifts- och investeringsbudget till Kommunstyrelsen. Därutöver ska Produktionsutskottet lämna en beskrivning av verksamheten, målsättningar samt ekonomi för planperioden (tre år).
- Produktionsutskottet har utöver ansvaret för driften av verksamheten också ansvar för det samlade egna kapitalet som över tiden som lägst ska hållas intakt.
- Produktionsutskottet ansvarar för att uppföljning av verksamheten sker månatligen på enhetsnivå. Uppföljningen ska omfatta prestationer, kvalitet, personal och ekonomi.
- Vid större avvikelser ansvarar Produktionsutskottet för att åtgärder vidtas och handlingsplaner upprättas i syfte att komma till rätta med avvikelserna.
- Produktionsutskottet sammanställer och rapporterar månatligen till Kommunstyrelsen om verksamhetens utveckling avseende produktion, kvalitet, personal och ekonomi.
- Utöver detta ska Produktionsutskottet vid behov medverka vid utformandet av kommunens ersättningsmodeller, uppföljningssystem och underlag för jämförelser. Detta med beaktande av konkurrensneutraliteten vilket också ställer krav på öppenhet och genomskinlighet från alla parter inom kommunorganisationen.
- Den skyldighet, att rapportera till beställarnämnd, som åligger enheterna inom Produktionsförvaltning framgår av särskild tillämpningsanvisning.

Dialogmöten:

- Under höstterminen hålls dialogmöte mellan kommunledningen och produktionsledningen inför kommande årsbudget och planperiod. Utgångspunkter är en genomgång av verksamhetens utveckling med avseende på marknadsandelar, produktionsvolym, kvalitet, personal och ekonomiska resultat. Dessutom görs gemensamt en bedömning av hur omvärldsutvecklingen ser ut samt vilka möjligheter och utmaningar kommunens egenregi står inför. Rimliga mål och resultatkrav förkommande år läggs fast.
- Under vårterminen i samband med att bokslutet ska fastställas hålls en motsvarande dialog men med tyngdpunkt på ett bakåtblickande perspektiv. Här fastställs också hur det gångna årets över- och underskott kan disponeras.

Resultatkrav mm:

- För att tillgodose konkurrensneutraliteten ska Produktionsutskottet på sikt ha resultatkrav på sin verksamhet i nivå med den lönsamhet som gäller för privata aktörer inom respektive bransch.
- De resultat i form av överskott som genereras ska användas för att bygga upp ett eget kapital (buffert) som redovisas per resultatenheter och summeras per verksamhetsområde. Det egna kapitalet kan sedan användas till att inom respektive verksamhetsområde jämna ut resultat mellan resultatenheter och/eller över tiden.
- För att successivt kunna bygga upp detta kapital så erhåller Produktionsutskottet ett genomsnittligt resultatkrav på +1% för 2019 och som sedan kan ökas med en procentenhet per år tills man uppnår + 3% i rörelsemarginal.
- I budgetarbetet ska ett resultatkrav per enhet fastställas som kan differentieras beroende på enheternas möjligheter att uppnå olika resultatnivåer. Resultatkravet per enhet ska förutom att bidra till uppbyggnaden av det egna kapitalet även täcka produktionsförvaltningens overheadkostnader, behovsstyrd administration samt andra gemensamma kostnader som Produktionsutskottet beslutar om.
- Som huvudprincip gäller att alla över-/underskott tas med till kommande år. De redovisas som förändring av respektive resultatenhets egna kapital. Förutsättningen för att denna princip ska gälla är att Kommunkoncernen som helhet har nått sina resultatmål. Hur resultaten kan disponeras fastställs i samband med vårens dialogmöte.
- Produktionsutskottet ansvarar för hur över- och underskott på de olika enheterna ska hanteras i bokslutet.